

**Stanowisko Sejmiku Województwa Wielkopolskiego o potrzebie zmiany zapisów umowy
o wolnym handlu z państwami Ameryki Łacińskiej (MERCOSUR)
celem przekazania do Komisji Europejskiej**

Umowa Mercosur to kluczowy dokument handlowy pomiędzy Unią Europejską, a blokiem państw Mercosur (Argentyna, Brazylia, Paragwaj, Urugwaj), której celem jest stworzenie strefy wolnego handlu poprzez zniesienie barier taryfowych i pozataryfowych, liberalizację handlu usługami i inwestycjami, a także wzmocnienie współpracy w zakresie ochrony środowiska. Umowa została zatwierdzona przez Komisję Europejską w 2025 roku, co było błędem.

Polska jest znaczącym producentem i eksporterem żywności w Unii Europejskiej, plasując się w czołówce krajów UE pod względem wartości eksportu produktów rolno-spożywczych, który w 2023 roku osiągnął 51,8 mld EUR. Kraj jest samowystarczalny żywnościowo i dysponuje dużą nadwyżką produkcji, opierając się na krajowych surowcach, takich jak zboża, mleko i mięso. Sektor spożywczy w Polsce charakteryzuje się rosnącymi obrotami firm i wysokim poziomem konkurencyjności, a jego siłę napędza rozwinięty przemysł przetwórczy i nowoczesne metody.

Główne kontrowersje budzi otwarcie unijnego rynku w obszarach specjalizacji unijnego rolnictwa, w szczególności produkcji zwierzęcej, które obecnie chronione są przez relatywnie wysokie cła. Umowa zakłada wprowadzenie bezcłowego kontyngentu na import drobiu (180 tys. ton) oraz kontyngentów o obniżonej stawce celnej w przypadku importu wołowiny (99 tys. ton) oraz wieprzowiny (26,5 tys. ton). Ponadto umowa przewiduje wprowadzenie bezcłowych kontyngentów m.in. na cukier (190 tys.), miód (45 tys. ton), sery (30 tys. ton), proszki mleczne (10 tys. ton), odżywki dla dzieci (5 tys. ton), ryż (45 tys. ton) oraz kukurydzę cukrową (1 tys. ton).

Pojawienie się taniego importu z krajów Mercosur będzie ograniczało możliwości krajów unijnych do lokowania swoich nadwyżek na rynku wspólnotowym. Wynika to z tego, że uwzględniając strukturę unijnego importu żywności, efekt zastępowania importu z innych poza unijnych kierunków będzie naszym zdaniem ograniczony. Na ogół na zwiększonej podaży tracić będą eksporterzy netto, a korzystać będą kraje, które są obecnie importerami netto w kategoriach objętych kontyngentami.

W przypadku drobiu skutki zwiększonej podaży odczują przede wszystkim kraje konkurujące głównie niską ceną, w szczególności Polska. Przewidziany w umowie kontyngent stanowi aż 17 proc. polskiej nadwyżki eksportowej w tej kategorii w ramach handlu wewnątrzunijnego.

Z kolei w przypadku wołowiny można spodziewać się zwiększonej podaży zarówno taniej wołowiny, jak i tej z segmentu premium. Tym samym efekt ten będzie odczuwalny zarówno przez Polskę, gdzie produkcja wołowiny nadal w dużym stopniu jest segmentem wtórnym względem produkcji mleczarskiej, jak i w krajach o dużym udziale bydła mięsnego w pogłowie.

Popularnym argumentem przeciwko umowie z krajami Mercosur podnoszonym przez unijnych rolników są odmienne standardy produkcji żywności w UE i w krajach Mercosur. Podczas gdy artykuły rolno-spożywcze eksportowane przez kraje Mercosur do Unii

Europejskiej będą musiały spełniać rygorystyczne wymogi dotyczące bezpieczeństwa żywności, umowa w znacznym stopniu pomija pozostałe dwa obszary istotnie wpływające na konkurencyjność cenową, jakimi są dobrostan zwierząt czy zrównoważona produkcja rolna.

Unijni rolnicy, poza dostarczaniem bezpiecznej dla zdrowia żywności, muszą w ostatnich latach w coraz większym stopniu dostosowywać metody produkcji do rosnących wymogów związanych z ograniczeniem wpływu swojej działalności na klimat oraz dobrostanem zwierząt. W krajach Mercosur te regulacje są o wiele mniej rygorystyczne, co w istotny sposób osłabia konkurencyjność cenową unijnego rolnictwa względem rolnictwa w krajach Mercosur. W związku z powyższym obawy zgłaszane przez rolników są w ocenie Sejmiku Województwa Wielkopolskiego uzasadnione.

Mając powyższe na uwadze Sejmik Województwa Wielkopolskiego w imieniu wielkopolskich rolników, ogrodników, sadowników oraz przedsiębiorców branży rolno-spożywczej tym samym popierając stanowisko Polskiego Rządu i Prezydenta RP apeluje do Komisji Europejskiej o zmianę zapisów umowy o wolnym handlu z państwami Ameryki Łacińskiej (MERCOSUR). Wnosimy o uwzględnienie interesów polskich w tym wielkopolskich producentów żywności, a w szczególności o zapewnienie równej konkurencji dla regionów.